

Vejledning til eksamen på 8. semester.

Den 4-årige uddannelse i eksistentiel og oplevelsesorienteret
psykoterapi ved SEOP

Indhold

Indhold.....	2
Formål med eksamen	3
Indstilling til eksamen.....	3
Struktur på eksamensforløbet.....	3
Uddybning af fase 1 – Empiriindsamling.....	4
Uddybning af fase 2 - Skriftlig opgave	5
Vejledning under fase 2 – Skriftlig opgave	6
Uddybning af fase 3 - Eksamination	7
Typiske spørgsmål til eksamensforløbet	8
Hvordan får jeg en eksamensklient?	8
Hvem må jeg tage som eksamensklient?	8
Hvad skal jeg oplyse eksamensklient om inden start?.....	8
Hvordan finder jeg en supervisor til eksamensforløb?	8
Supervision og vejledning.....	9
Hvad gør jeg hvis min eksamensklient springer fra?.....	9
Skal jeg tage betaling for forløbet med eksamensklient?	9
Hvor skal jeg afholde sessionerne?	9
Hvad gør jeg hvis forløbet bliver problematisk og jeg oplever, at problematikkerne kræver mere end de kompetencer jeg har?	10
Hvordan laver jeg gode videooptagelser?	10
Opbevaring af videomateriale	10
Klagemuligheder over eksamen	10
Samtykke til videooptagelse af terapisesioner	11

Formål med eksamen

Ved eksamen på 8. semester skal den studerende skal fremvise sammenhængende terapeutiske og teoretiske kompetencer i et længere terapeutiske forløb, samt forholde sig til egen proces.

Formålet med den afsluttende eksamen er at afdække den studerendes konkrete terapeutiske og teoretiske færdigheder, samt vurdere, om den studerende har opnået de nødvendige praktiske og teoretiske færdigheder som er forventet ved afslutningen af studiet i eksistentiel og oplevelsesorienteret psykoterapi.

Indstilling til eksamen

Den studerende bliver automatisk indstillet til eksamen hvis vedkommende har maksimum 10 procents fravær, lever op til kravene om egen-terapi, deltagelse i træningsgrupper og supervision og ledelsen vurderer, at den studerende er parat. Hvis den studerende ikke lever op til kravene, kan den studerende ikke indstilles til eksamen. Den studerende skal dokumentere at kravene er opfyldt ved fremvisning af skriftlig dokumentation (eksempelvis kvitteringer) inden eksamen. Hvis fraværet er højere end 10 procent, skal den studerende til samtale med ledelsen på SEOP og kan efter individuel vurdering eventuelt gå op til den afsluttende eksamen på dispensation.

Struktur på eksamensforløbet

Det afsluttende eksamensforløb er inddelt i tre faser.

Fase 1 - Empiriindsamling: Den studerende afholder minimum 7 terapisesioner af minimum 60 minutters varighed med udefrakommende eksamens klient og disse sessioner optages på video. Imellem sessionerne skal den studerende modtage i alt minimum 3 timers (4 lektioners) supervision enten i gruppe, individuelt eller en kombination af disse. Der må gerne afholdes flere end 7 sessioner, men i så fald skal den studerende ligeledes modtage mere supervision svarende til minimum 1 time pr. 3 afholdte sessioner. Disse videoer, supervision og forløbet med eksamens klient som helhed er empiriindsamling til skriftlig opgave og eksamination. Fase 1 påbegyndes ved 7. semesters start og empiriindsamling skal være afsluttet når 8. semester begynder.

Fase 2 - Skriftlig opgave: Den studerende udarbejder en skriftlig opgave på 15-17 sider (1 side 2400 tegn med mellemrum) som skal sendes til SEOP senest 7 dage før selve eksaminationen. Desuden skal den studerende udvælge 10 minutters videoklip der fremviser det terapeutiske arbejde med eksamens klienten - enten 1 langt klip eller op til 3 små. Det må gerne være fra forskellige sessioner. Det præcise afleveringstidspunkt for opgave oplyses ved start af semester. Undervejs i fase 2 vil der være 3 vejledningssmøder i procesgruppe med holdlærer, hvor der vejledes i skriveproces og udvikling af opgaven.

Fase 3 - Eksamination: På baggrund af skriftlig opgave og 10 minutters videooptagelser af sessionerne, indgår den studerende i dialog med eksaminator og censor om forløbet. Eksamen bedømmes bestået/ikke bestået.

Uddybning af fase 1 – Empiriindsamling

Afholdelse af minimum 7 terapisesioner af minimum 60 minutters varighed med udefrakommende eksamens klient. Empiriindsamling skal påbegyndes på 7. semester og være afsluttet når 8. semester starter, da fase 2 af afsluttende eksamensforløb påbegyndes her. Terapiforløb kan fortsætte såfremt dette er ønsket fra klient og studerendes side.

Den studerende er selv ansvarlig for at finde eksamens klient til eksamensforløb.

Eksamens klient *skal* betale 400,- i timen som den studerende skal bruge til supervision.

Inden forløb starter, skal den studerende have lavet aftale med supervisor enten om gruppeforløb eller individuel supervision. Den studerende skal modtage minimum 3 timers (4 lektioners) supervision under forløbet. Hvis den studerende afholder flere end 7 sessioner med eksamens klient, skal den studerende modtage tilsvarende mere supervision minimum 1 times supervision pr. 3 afholdte sessioner. Ved gruppesupervision regnes antal timer divideret med antal deltagere i gruppen. Eksempelvis supervisionsgruppeforløb på 15 timer med 5 deltagere, svarer til 3 timers individuel supervision. Fra SEOP's side anbefales deltagelse i supervisionsgruppe, da læringen fra medstuderendes erfaringer er væsentlig.

Før videooptagelse påbegyndes, skal den studerende og eksamens klient underskrive samtykkeerklæring, hvor eksamens klient giver samtykke til at sessionerne videooptages. Skabelon for samtykkeerklæring ligger sidst i denne vejledning og kan findes på intranettet under "Vejledninger og materiale". Det er et krav, at både den studerende og eksamens klient har underskrevet samtykkeerklæring inden opstart. Den studerende skal oplyse eksamens klient om at samtykkeerklæring til enhver tid kan ophæves af eksamens klienten. Samtykkeerklæring skal scannes og sendes til SEOP.

Den studerende er ansvarlig for at oplyse eksamens klient om detaljerne i forløbet, hvad videooptagelserne skal bruges til og hvordan, samt om hvorvidt det er muligt at fortsætte terapien efter endt eksamen. Såfremt det ikke er muligt, skal den studerende sørge for at præsentere eksamens klient for andre muligheder for terapi, såfremt eksamens klient ønsker dette. Eksempelvis ved henvisning til andre fra holdet eller andre psykoterapeuter.

Den studerende skal oplyse eksamens klient om at vedkommende kan tage kontakt til SEOP såfremt der, mod forventning, skulle opstå problematikker undervejs.

Selve videooptagelserne skal være af en kvalitet hvor både lyd og billede er tydeligt. Både eksamens klient og studerende skal være tydelige og lyden skal være god. Du kan optage på Ipad, computer, smartphone eller med videoudstyr. Såfremt Ipad eller lignende vælges, anbefales det at have en mikrofon tilkoblet så lyden bliver god.

Alle videooptagelser skal opbevares forsvarligt og skal slettes maksimum 3 dage efter endt eksamen.

Uddybning af fase 2 - Skriftlig opgave

I fase 2 skal den studerende udarbejde en skriftlig opgave på 15-17 sider (1 side 2400 tegn med mellemrum). I alt mellem 36.000 og 40.800 tegn - eksklusiv forside og litteraturliste. Husk at klient i skriftlig opgave kun må nævnes ved fornavn. I skriftlig opgave skal som minimum indgå:

- Beskrivelse (anamnese) af eksamensklient med alder, familiesituation og relevant baggrundshistorie, samt hvad der ellers synes vigtigt at beskrive om klient.
- Fænomenologisk beskrivelse af forløb.
- Problemformulering. Fremhævelse af temaer og hypotesedannelse.
 - Ved problemformulering skal du udforme et relevant spørgsmål eller en nysgerrighed der opstår på baggrund af forløb med eksamensklient. Altså igennem de temaer du ser, opstår en problemstilling du gerne vil undersøge i opgaven. En problemformulering kunne eksempelvis se ud som følger:

"Igennem forløb med eksamensklient fremstår skam som et relevant tema. Jeg ønsker at undersøge hvordan skam kan forstås fra forskellige vinkler indenfor eksistentiel og oplevelsesorienteret terapi i relation til forløbet og hvilke perspektiver det giver i det videre terapeutiske arbejde med klienten".
 - Derudover skal du danne relevante hypoteser der understøtter din problemformulering. Eksempelvis kunne en hypotese se ud som følger:

"Ud fra forløbet ses det at klientens skam opstår når vedkommende har brug for at vise sårbarhed og sorg. Altså når disse enten opleves i klienten selv eller deles med andre. Min hypotese baseret på de neuoraffektive kompasser er således at klienten har indre simplistiske forbud der hæmmer det limbiske system i udfoldelse og i at blive reguleret."
- Teoretisk analyse, diskussion og refleksion.
- Beskrivelse af den studerendes egen proces og hvordan det har påvirket den studerende at være terapeut for netop denne eksamensklient.
- Ethiske overvejelser. Overvejelser du kan komme ind over kunne være: Hvilke etiske aspekter er relevante i forhold til forløbet og hvilke tiltag har disse givet anledning til undervejs, samt hvilke refleksioner efterfølgende. Hvilke etiske dilemmaer kunne eventuelt komme i spil i det givne forløb og hvilke overvejelser giver disse anledning til?
- Eventuelt andre væsentlige perspektiver som den studerende finder relevant for eksamensklientens situation og terapiforløbet.
- Konklusion, perspektivering og afslutning
 - Her skal du konkludere på problemformuleringen. Hvad har du lært? Og hvordan ser du på forløbet nu? Hvad har du lært om dig selv som terapeut?
- Litteraturliste
- Desuden skal der være en forside hvor der fremgår:
 - Eksaminands navn og hold

- Dato for eksamination
- Antal afholdte sessioner med eksamensklient
- Navn på supervisor
- Antal afholdte supervisionstimer

Skriftlig opgave sendes til SEOP minimum 7 dage før eksaminationen. Den præcise dato og tidspunkt oplyses ved 8. semesters start.

I fase 2 skal den studerende også udvælge 10 minutters videoklip der skal præsenteres til eksamen. Det kan være både 1 langt klip eller op til 3 små klip, men dog fra sessioner med den samme klient. Videosekvenserne kan være fra den samme session eller fra flere. Klippene skal fremvise den studerendes måde at intervenere på og eksamensklientens proces. Det er ikke nok at vise 10 minutter hvor eksamensklient er i proces, hvis det ikke fremvises hvordan den studerende håndterer og eventuelt facilitere denne proces. Fokuspunkter skal være den studerendes måde at intervenere på og eksamensklientens reaktion, samt relationen, kontakten og mødeøjeblikke mellem studerende og eksamensklient. Videoklip skal desuden underbygge og eksemplificere de valgte teoretiske perspektiver i skriftlig opgave. Til eksamen vil den studerende få mulighed for at forklare baggrunden og relevansen af de enkelte videoklip.

Vejledning under fase 2 – Skriftlig opgave

Vejledning i skriftlig opgave varetages af holdlærer og foregår i procesgrupper. Det forventes at procesgrupper læser og giver feedback på hinandens opgaver løbende undervejs i skriveprocessen.

Vejledning fylder 3 gange 3 timer fordelt på 8. semester op mod afsluttende eksamen. Vejledningsmøder foregår som en del af modul 36, 38 og 39. Det vil sige, at procesgrupper får afsat tid til et vejledningsmøde på 3 timer på hvert af disse moduler.

Første vejledningsmøde omhandler hovedsageligt **problemformulering og afklaringen** af relevante teoretiske perspektiver. Det forventes at den studerende har udarbejdet en foreløbig problemformulering og overvejet teoretiske perspektiver. Desuden skal der medsendes beskrivelse af eksamensklient. Dette sendes til holdlærer 7 dage inden møde.

Andet vejledningsmøde omhandler hovedsageligt **analyse af empiri, etiske overvejelser og egen proces**. Den studerende skal tilsende disse dele, samt problemformulering til holdlærer 7 dage inden møde.

Tredje vejledningsmøde omhandler hovedsageligt **egen proces, perspektivering, konklusion og afslutning af opgave**. Den studerende skal tilsendes en samlet – men ikke nødvendigvis færdigskrevet – opgave til holdlærer 7 dage inden møde. Opgaven skal indeholde konklusion og afslutning.

De 3 gange 3 timer er indeholdt i prisen på uddannelsen. Skulle den studerende ønske yderligere vejledning kan dette særskilt tilkøbes af holdlærer.

Uddybning af fase 3 - Eksamination

Selve eksaminationen. Eksaminationen varer 60 minutter og tilstede vil være den studerende, eksaminator og censor. Hverken eksaminator eller censor må fungere eller have fungeret som eksaminands terapeut.

Den studerende skal komme med en mindre redegørelse om eksamens klienten og videoklipet. Undervejs vil hovedsageligt eksaminator, men også censor spørge ind til materialet og forløbet med eksamens klient. Således vil eksamen have karakter af dialog.

Selvom fokus vil være den studerendes valgte teoretiske perspektiv, kan der også komme spørgsmål der inddrager anden af den tillærte teori på uddannelsen.

Baggrund for bedømmelse er læringsmål for 4. år på uddannelsen som beskrevet i dokumentet "Overordnede læringsmål" der kan findes på intranettet under "Studieordning m.m."

Eksamen bedømmes efter bestået/ikke-bestået. Der vil i tilbagemelding og bedømmelse være konkret feedback.

Den sidste eksamensdag afholdes dimission hvor der udleveres uddannelsesbeviser og eksamensbeviser.

Typiske spørgsmål til eksamensforløbet

Hvordan får jeg en eksamensklient?

Det er dit eget ansvar at få en eksamensklient, men SEOP vil hjælpe i det omfang vi kan. Eksempelvis ved at slå opslag op på Facebook og lignende. På holdet kan I hjælpe hinanden med at få eksamensklienter til eksamensforløb ved at henvise til hinanden. En god ide er også at lægge opslag på Facebook eller LinkedIn.

Hvem må jeg tage som eksamensklient?

Du må tage eksamensklienter der som udgangspunkt er psykisk raske og ikke har diagnoser der i høj grad er invaliderende for et normalt hverdagsliv. Ved tvivlsspørgsmål så tag kontakt til din supervisor og/eller holdlærer.

Du må ikke tage eksamensklienter du er familie med, som er i din vennekreds eller er din kollega. Heller ikke familiemedlemmer til medstuderende på dit hold.

Du må ej heller tage eksamensklienter som du har anden form for samarbejde med - din elektriker, rengøringshjælp eller lignende. Der må ikke være nogen økonomisk forbindelse udover det økonomiske i forhold til eksamensforløbet. Det må altså ikke være en tjeneste en bekendt gør for dig.

Hvad skal jeg oplyse eksamensklient om inden start?

Du skal oplyse eksamensklient om:

- Hvad samtykkeerklæring indebærer.
- At du arbejder under tavshedspligt som defineret af Dansk Psykoterapeutforening, med de undtagelser der fremgår af samtykkeerklæring.
- Rammerne for forløbet. Hvor mødes I, hvor ofte, forventningsafstemning, hvad er mulighederne efter endt eksamen og lignende. Skifter eksempelvis pris efter eksamen hvis eksamensklient ønsker at fortsætte?
- Betalingsbetingelser (bankoverførelse, mobilepay, kontant eller alle muligheder).
- Afbudspolitik. Skal eksamensklient betale ved udeblivelse? Der er ingen faste regler fra SEOP's side, andet end at du som studerende skal forholde dig til hvilken holdning du har og gøre eksamensklient dette bekendt.
- At eksamensklient altid kan rette henvendelse til ledelsen på SEOP med spørgsmål eller ved problematikker.

Hvordan finder jeg en supervisor til eksamensforløb?

På SEOP's hjemmesides intranet kan du finde en liste over supervisorer. Hvis du ønsker en supervisor som ikke er godkendt på forhånd, skal ledelsen godkende før opstart i supervision i forbindelse med eksamensforløb. Supervisionen skal foregå på et oplevelsesorienteret grundlag.

Det er vores anbefaling, at du deltager både i gruppesupervision og har aftaler med individuel supervisor. Den individuelle aftale kan også være god hvis der sker noget undervejs i forløbet som du ikke kan vente til gruppesupervision med. Det er et krav at aftale om supervision skal være på plads inden forløb med eksamensklient starter.

Supervision og vejledning

Supervision knytter sig til fase 1 og er supervision på selve det terapeutiske forløb med eksamensklient. Vejledning knytter sig til fase 2 og er vejledning af den skriftlige opgave i forbindelse med afsluttende eksamen. I forhold til vejledning af den skriftlige opgave vil den studerende få tildelt en vejleder. Dette er som udgangspunkt holdlærer.

Supervision forstås som en semistyreret proces hvor supervisor hjælper og støtter supervisand til at frigøre egne ressourcer og perspektiver på en given klient, så supervisand kan bruge sine faglige kompetencer mere fuldt ud. Supervision adskiller sig fra terapi på flere måder, dels er fokus en case (men også terapeutens følelsesmæssige og kropslige reaktioner på en klient), dels er supervision mere løsningsorienteret, fremadrettet og handlingsorienteret.

Således adskiller supervision sig også fra vejledning, idet supervisor ikke som udgangspunkt fortæller supervisand hvad vedkommende skal gøre. Der kan dog opstå situationer i supervision hvor supervisor må være mere direkte, såfremt den studerende laver deciderede fejl i forhold til terapi med træningsklient. Det forventes at den studerende på dette tidspunkt af uddannelse har både de teoretiske og praktiske kompetencer til at håndtere terapi, hvorfor supervision langt hen ad vejen er en måde at klargøre og frigøre disse – ud fra den studerendes allerede indlærte evner.

Vejledning af den skriftlige opgave er rettet mod at den studerende får perspektiv, struktur og udbytte af læringsproces op mod afsluttende eksamen. Vejleder giver konstruktiv kritik, undersøger nysgerrigt og kommer med forslag til forbedring, perspektiv og uddybning af skriftlig opgave undervejs i skriveproces.

Hvad gør jeg hvis min eksamensklient springer fra?

Hvis eksamensklient springer fra, må du forsøge hurtigt at finde en ny. Det kan så være, at du ikke kan nå 7 sessioner og i det tilfælde, må du tale med ledelsen om hvorvidt du alligevel kan gå op til eksamen. Sørg for at være i så god tid med videooptagelser, at du kan nå ekstra sessioner såfremt eksamensklient ikke kommer til en enkelt eller flere sessioner. Det anbefales desuden at lave minimum 2 forløb med forskellige eksamensklienter, dette er dog ikke et krav.

Skal jeg tage betaling for forløbet med eksamensklient?

Ja - det er SEOP's politik at der skal tages betaling fra eksamensklienter og at denne betaling er 400,- pr. session. Betalingen går til supervision. Selvom det kan synes som en god ide, at lade eksamensklient gå gratis, da det jo også er en hjælp for dig som studerende, så er det vigtigt at tage betaling. Hovedårsagen er at settingen skal være så virkelighedstro som muligt og i en normal praksis er der jo betaling. Desuden er betalingen væsentligt i forhold til rollerne og til seriøsiteten af terapien. Både klient og terapeut har en tendens til at tage terapien mere alvorligt når der er betaling.

Hvor skal jeg afholde sessionerne?

Du kan afholde sessionerne i SEOP's lokaler, men det er ikke et krav. Bare du har et passende lokale som er velegnet til terapi, kan du afholde sessionerne hvor du vil. Med velegnet menes, at det skal være roligt og uforstyrret.

Du kan booke lokaler på SEOP ved at logge ind på hjemmesiden www.seop.dk og gå til "book lokale". Det er gratis at bruge SEOP's lokaler til eksamensklienter.

Hvad gør jeg hvis forløbet bliver problematisk og jeg oplever, at problematikkerne kræver mere end de kompetencer jeg har?

Når vi arbejder terapeutisk, kan vi aldrig helt vide hvad der sker og hvordan processen udvikler sig. Skulle du mod forventning stå i en situation, hvor du oplever at eksamensklientens proces eller problematikker er større end hvad du har kompetencer til, er det vigtigt at du tager ansvar for dette. I første omgang og hvis det ikke er akut, skal du lave en hurtig aftale med din supervisor der kan hjælpe med at afklare situationen for dig. I akutte tilfælde, kan du altid kontakte ledelsen på SEOP og spørge om råd.

Hvordan laver jeg gode videooptagelser?

Sørg for at videoudstyret er i orden og afprøvet inden optagelser. En Ipad, smartphone eller computer kan sagtens bruges. Hvis lyden ikke er god nok, er det en god idé at tilslutte mikrofon. Sørg for at både du og eksamensklient kan ses tydeligt og med hele kroppen - typisk i profil lidt indadrettet mod kamera. En god ide er at lave en lille test inden hver optagelse så du er sikker på at det fungerer. Selvom du optager på Ipad eller smartphone, så sørg for at optagelserne kan overføres til computer, så du kan vise det på projektor til eksamen. Læs nedenstående angående opbevaring af materiale.

Opbevaring af videomateriale

Videomateriale skal opbevares forsvarligt. Det vil sige, at det ikke må opbevares på Ipad, computer eller lignende, der har forbindelse til internettet. SEOPs anbefaling er, at materiale bliver lagt på usb-stik og opbevares hjemme forsvarligt under lås. Det er den studerendes ansvar, at materiale bliver opbevaret korrekt. Således må video gerne optages på Ipad, computer eller smartphone, men materiale skal derefter lægges på usb-stik. Følg altid dataloven.

Klagemuligheder over eksamen

Den studerende kan klage over eksamen i forhold, der angår eksaminationsgrundlaget og dets forhold til pensum, eksamens forløb eller bedømmelsen. Klage skal indsendes skriftlig til den faglige leder og være vel begrundet. Denne skal være den faglige leder i hænde senest 14 dage efter den studerende har modtaget bedømmelse af den pågældende eksamen. Den faglige leder vil derefter vurdere om klagen er begrundet. Dette vil i det fleste tilfælde ske i samarbejde med eksaminator og censor.

Afgørelse kan ende i at bedømmelsen ikke ændres, at eksamen revurderes på ny på det foreliggende grundlag eller at eksamen skal gå om.

Afgørelse vil blive sendt skriftligt til den studerende senest tre uger efter klagen er afleveret til den faglige leder.

Samtykke til videooptagelse af terapiesessioner

Nedenstående underskriver hermed samtykke om videooptagelse af vedkommendes terapiesessioner med studerende på SEOP.

Videooptagelserne skal bruges i forbindelse med eksamensforløb og skal vises i 10 minutters klip for eksaminator og censor. Desuden kan videoklip blive vist til supervisor og studie/supervisionsgruppe. Optagelserne vil ikke blive delt elektronisk, men kun fremvises.

På baggrund af forløb og optagelser af sessioner udarbejder den studerende en skriftlig opgave der bruges som baggrund for afsluttende eksamination. I opgaven vil du som klient kun blive nævnt ved fornavn. Opgaven vil blive læst af eksaminator og censor, samt supervisor og studiegruppe.

Samtykket omhandler kun det ovenstående forløb.

Senest 3 dage efter eksamen er afsluttet vil alle videooptagelse blive slettet. Samtykkeerklæring er dermed gyldig mellem dags dato og til tre dage efter endt eksamination.

Samtykket kan til enhver tid ophæves af eksamens klient under forløbet. Skulle der være dele af sessionerne som eksamens klient ikke ønsker fremvist, kan eksamens klient gøre opmærksom på dette og disse dele vil blive slettet.

Den studerende arbejder under tavshedspligt som defineret af Dansk Psykoterapeutforening og må udover de ovennævnte personer, ikke dele oplysninger om forløbet med andre.

Såfremt eksamens klient har spørgsmål som den studerende ikke umiddelbart kan svare på, eller der opstår udfordringer undervejs i forløbet, kan eksamens klient altid rette henvendelse til ledelsen på SEOP.

Dato for eksamination:

Dags dato:

Underskrift studerende:

Underskrift eksamens klient: